

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Generelt om baggrunden for lovforslaget

Regeringens klimastrategi bygger på den grundholdning, at den fremtidige klimainsats skal være så omkostningseffektiv som mulig. Både nationale og internationale muligheder bør udnyttes for at sikre, at klimainsatsen giver den størst mulige miljøgevinst.

På Rådets møde den 22. juli 2003 blev EU's kvotedirektiv vedtaget (Direktiv om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet). Direktivet indebærer, at der igangsættes et europæisk kvotehandelssystem fra 1. januar 2005, og at kvoterne fordeles efter en national allokeringssplan, der skal godkendes af Europa-Kommissionen.

I aftalen om elreformen fra 3. marts 1999, indgået af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti, blev der opnået enighed om at regulere elproduktionen med omsættelige CO₂-kvoter i perioden 2000-2003. Aftalen blev udmøntet med lov nr. 376 af 2. juni 1999 om CO₂-kvoter for elproduktion.

Som en overgangsordning til et system med international kvotehandel foreslås det at videreføre den gældende CO₂-kvoteordning for elsektoren i 2004 dvs. frem til det tidspunkt, hvor EU-direktivet får virkning i Danmark. Herved kan Danmark etablere en sammenhængende overgang til et fælles europæisk kvotesystem og til reduktionskravene i den første budgetperiode fra 2008 til 2012, der er i overensstemmelse med Kyoto-protokollens krav om synlige fremskridt inden 2008-12.

2. EU-direktivet om CO₂-kvoter

EU's kvotedirektiv, som skal have virkning i Danmark fra 1. januar 2005 indebærer bl.a., at:

- der igangsættes et europæisk kvotehandelssystem fra 1. januar 2005;
- kvoterne fordeles gratis, idet der dog kan auktioneres op til 5% heraf i perioden 2005-7, og op til 10% fra 2008;

- kvoterne fordeles i en national allokeringssplan, der skal godkendes af Europa-Kommissionen;
- ved overskrivelse af kvoterne pålægges virksomhederne at betale en afgift svarende til 40 Euro pr. ton CO₂ i perioden 2005-7 og 100 Euro pr. ton CO₂ herefter;
- det er muligt at undtage virksomheder fra kvoteregulering i perioden 2005-7, såfremt Europa-Kommissionen finder det godtgjort, at de undtagne virksomheder er underlagt en lige så effektiv CO₂-regulering på anden vis.

Kvotedirektivet følges efter planen op af et direktiv om projektkreditter (JI og CDM), der efter planen skal have virkning samtidigt med kvotedirektivet. Forslag til dette direktiv er den 23. juli 2003 blevet offentliggjort af Europa-Kommissionen.

EU-direktivet skal være gennemført i dansk ret inden 1. januar 2004. Økonomi- og erhvervsministeren vil derfor forelægge Folketinget et forslag hertil i den kommende folketingsssamling.

3. Forslagets formål og indhold

Lov om CO₂-kvoter pålægger elproducenterne at overholde fastlagte udledningstilladelser. I modsat fald skal producenterne betale en afgift. Provenuet herfra skal anvendes til energibesparende foranstaltninger. Producenterne har mulighed for at købe eller sælge udledningstilladelser. Energistyrelsens opgørelse fra juli 2002 viste, at kvoterne blev overholdt i 2001, og der blev således ikke betalt overskridelsesafgift for 2001. Opgørelsen for 2002 viste en mindre kvoteoverskridelse, hvilket har udløst en afgiftsbetaling på knapt 8 mio. kr. For år 2003 ventes en betydelig overskridelse, som indtil videre anslås til at udløse en afgiftsbetaling fra elproducenterne på ca. 200 mio. kr. Overskridelsen skyldes de høje elpriser, som giver producenterne incitament til at producere og sælge elektricitet, selvom dette udløser en afgift for kvoteoverskridelse.

Kvoteregulering er en form for rammestyling, som er velegnet på et konkurrencebaseret energimarked. Staten fastlægger den samlede CO₂-ramme, og virksomhederne udfylder den gennem reduktionsbegrænsende tiltag eller køb af kvoter. Herigennem sikres, at